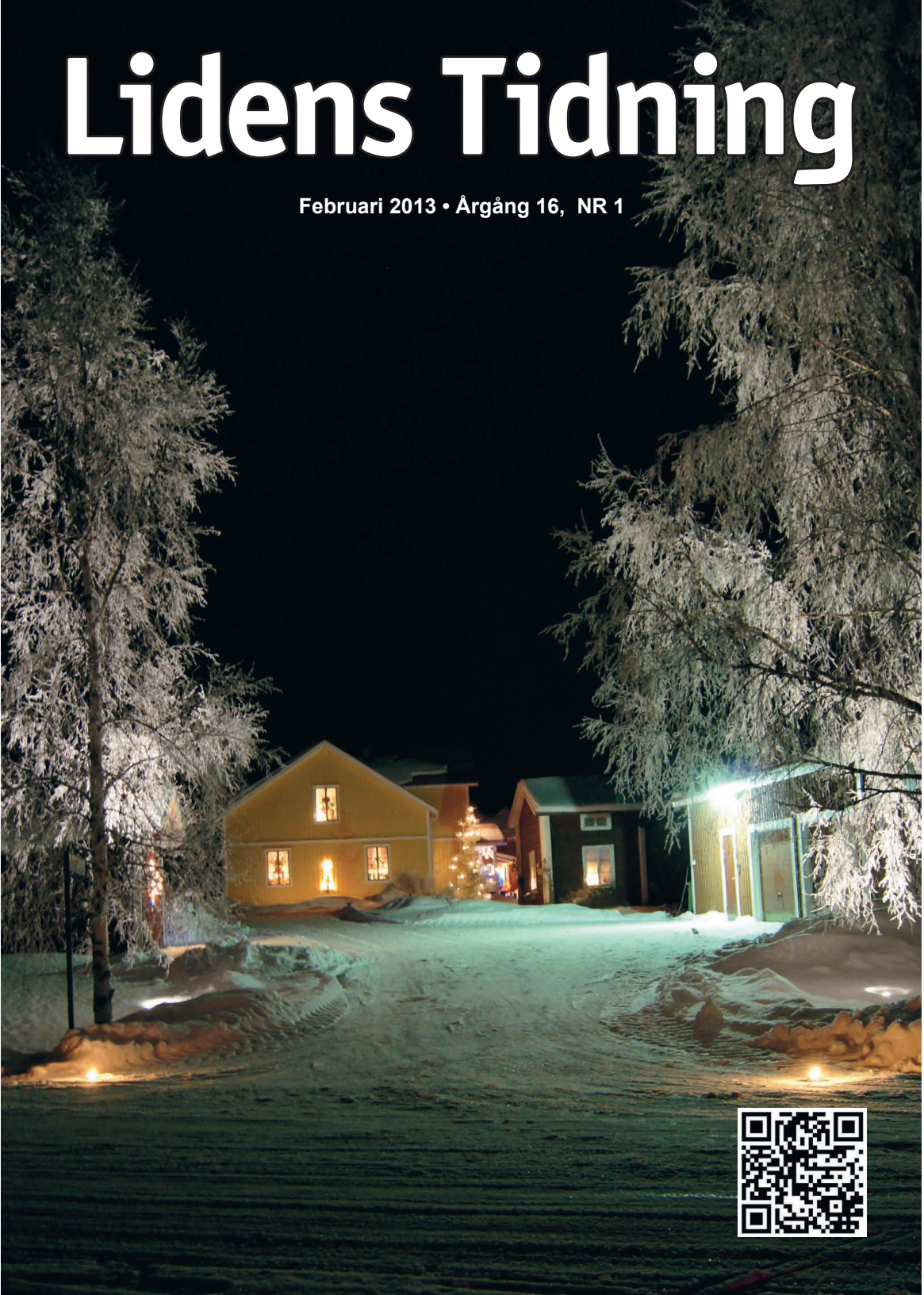


Lidens Tidning

Februari 2013 • Årgång 16, NR 1



Hej!

Snart sportlov och i skrivande stund är det kallt som tusan.

Bystugans vara eller icke vara är just nu en het fråga och bättre svar kommer i nästa nummer.

Tore Löfvenius



Uthyses: 2 r.o.k 43 kvm. Tvättmaskin
och bredband fr.o.m 1/5.
070 - 760 49 50

Nästa Lidetidning utkommer

22/4

Manusstoppsdatum 27/3
Lidens Tidning utkommer 5 ggr / år.

Du kan posta eller maila ditt bidrag

*Omslagsbild:
Vinterbelysning vid Brudsjön.
Foto: Tore Löfvenius*

Annonspriser

Köp fem annonser, betala för fyra!

Föreningar får dela på en helsida, varför vi är tvungna redigera material om utrymmet är begränsat. De föreningar som vill ha sitt material ograverat är välkomna att köpa en annonsplats.

Ring för kostnadskalkyl.

Baksida i färg kostar	1870:-
1/9 sida 43 x 59 mm stående	218:-
2/9 sida 86 x 59 mm stående	436:-
1/3 sida 130 x 59 mm liggande	545:-
1/2 sida 130 x 91 mm liggande	763:-
1/1 sida 130 x 184 mm stående	1520:-
Köp och Sälj ca 20 ord	40:-

Alla priser exkl moms

Adress till tidningen:	Lidens Tidning	0692 - 10 123
	Bodacke 143, 860 41 Liden	070 - 277 36 40
Besöksadress:	Husåsvägen 9A (Gamla Posten)	
E-postadress:	tidning@telia.com	
Ansvärig utgivare/artiklar:	Tore Löfvenius	0692 - 101 23
Historiska artiklar:	Arne Johansson	0692 - 210 75
E-post	arne.jarkvissle@telia.com	
Annonser:		0692 - 10 123
		070 - 63 102 77
Tryckeri:	Accidens i Sundsvall	

Många skickar mail till tidningen och skriver då tidningen men så här skall mailadressen se ut:

tidning@telia.com

Vill du prenumerera?

Kostnad 150:-/år. PG 15 89 07-6

Föreningsnytt

Holms PRO

16 mars 17.00 Årsmöte
Gimåfors Bygdegård
11 april 13.00 Medlemsmöte
Församlingshemmet Anundgård

Indals PRO

15 mars Årsmöte
Lars-Åke Melin medverkar
19 april Bingo
Båda mötena på Häreborg kl. 13.00

Välkommen som medlem i Vaduvill.

Ditt stöd är viktigt för utvecklingen av Häre Salonger och andra kulturarrangemang i Indal. Bli medlem i dag. Avgift: Vuxen 100 kr. Familj 250 kr. Under 18 år 50 kr. Bg: 623-4892. Ange namn, telefon, mail, ålder. Info: www.vaduvill.nu, tfn 070-661 74 41.

Du är viktig för oss!

VADUVILL
KULTURFÖRENING

Vikestafetten

17 mars

11.30 Barntävling

anmälan senast 11.00
1000 m födda 03-07
300 m födda 08 och senare

13.00 Stafetten

anmälan senast 12.30
3x2,5 km klassisk stil

Servering!

ILSK



HÄREBORG

Vårens söndagsdanser i Indal

3 mars Sandins • 17 mars Hedins ★
31 mars Nordbergs • 14 april Matz Rogers ★
28 april Mats Bergmans ★ ★

Tid: Kl. 18.00 – 21.30. Pris: 100 kr.
Läs mer: www.hareborg.se. Välkommen!
Arr: Härelokals Byggnadsförening ★ ★



HÄREBORG

Förvaring, rum för rum

Föreläsning med Signe Weiss
Häreborg torsdag 14 mars kl 19

Inspiration, idéer och tips på förvaring i hemmet. Rum för rum. Kanske med något du redan har hemma. Pris: 150 kr.
www.hareborg.se, adderat.addweiss.se

Dansa på Åsen 2013
8/6 Callinaz, 21/6 Svänzons

Pimpeltävling Dacksjötjärn

Lördagen den 16:e Mars anordnar Drakabergets SK och Lidens Nedre F.V.O pimpeltävling på Dacksjötjärn, Liden.

Tävlingstid: 10.00-13.00 Barnpimpel 10.00 -12.00

Fint prisbord.

Fångad fisk behålles av fiskaren efter invägning/tävlingsens slut.

Skoterled finns fram till Dacksjötjärn samt bilväg.

Försäljning av hamburgare, fika samt lotterier.

Pris vuxen: 100:- Barn/ungdom upp till 13 år: 50:-

Kontakt: Börje Albertsson 070-3476607

Mikael Broman 070-6684641



LIDENS NEDRE FVO

Välkommen!

Handelsbanken

Årets Bank - Handelsbanken.

**"Banken som bygger på tradition,
verkar i nuet och blickar framåt"***

-Och vi finns i Liden!

Välkommen!

***Privata Affärer har utsett Handelsbanken
till Årets bank 2012**



Maria Jakobsson/Tobias Wiklund
Tel 0692-609 60
www.handelsbanken.se/liden



Säljes: Fastighet med drömlokal för den mek.intresserade
och två lägenheter 2 och 3 r.o.k. Se www.objektvision.se
070- 760 49 50



Tillsammans skapar vi värden på Din Skog

Låt skogen skapa sitt eget värde!

Börje Albertsson

Tel 0692-220 01

Mobil 070-347 66 07

Ser du möjligheter att öka värdet på din skog i framtiden genom skogsvård?

Hinner du inte göra arbetet själv eller oroar du dig för kostnaderna?

Genom stora arealer och ett gott samarbete med våra skogsvårdsentreprenörer når vi hög kvalitet och låga kostnader per hektar.

Har du tänkt på att nettot av en hektars slutavverkning oftast är större än kostnaden för markberedning och plantering av 10 hektar eller röjning av 20 hektar?

Gallring av en hektar ger på samma sätt möjlighet att röja 4-10 hektar.

Vill du räkna på din skogs möjligheter att finansiera sin egen utveckling och ge dig ett netto idag?

Kontakta din lokala virkesköpare.

Vi hjälper dig även gärna med en skogsbruksplan

för att ytterligare öka ditt grepp om din skog.

SCA SKOG AB

Medelpads skogsförvaltning

851 88 Sundsvall

www.skog.sca.com

ETT SCA FOREST PRODUCTS FÖRETAG



TACK ALLA BIDRAGSGIVARE

Lidens Tidning tog under hösten 2012 initiativet till en penninginsamling för inköp av en s.k. crosstrainer till Lidens Hälsocentral. Crosstrainern skulle bli ett komplement till övrig träningsutrustning. Insamlingen var öppen för alla - privatpersoner som företag. Små som stora belopp var välkomna! Alla bidragsgivare utlovades sitt namn på en tavla i hälsocentralens träningslokal. Målet för insamlingen var 25.000:-, vilket snabbt uppnåddes. I mitten av januari kunde sjukgymnasten Annika Persson inviga crosstrainern och därmed överlämnades den som gåva till Landstinget i Västernorrland. Lidens Tidnings redaktörer har självklart provat utrustningen och fann den betydligt mer krävande än befarat!!!

Tack alla bidragsgivare för er stora generositet!



Mona Johansson, Mörrgård, prövar den nya crosstrainern och Lars Gustafsson, Byn, motionerar i bakgrunden på löpbandet. Foto: Tore Löfvenius.

**Sören Andersson
Eivor & Lars Carlsson
Agneta Hallin
Familjen Hung Isaksson
Familjen Bertil Håkansson
Indals Skogsservice
Ingers Klippstuga
Jela Fönster & Ekonomi
Järkvissle Ekogård
Järkvissle Film & Media
Lidenfoten
Lidens Tidning**

**Lillians Taxi
Lions Indal Liden Holm
Macken i Liden
Mats Mehlin
Carin Norberg
Personal Lidens Hälsocentral
Sillre med omnejd Hem & Samhälle
Svelander Bygg & Allservice
Birgitta & Sven Söderqvist
TTT Thomas Total Teknik
Ingela Winroth**

Intresset för träning på hälsocentralen har ökat det senaste året. En isande kall januarimåndag var det inte mindre än 20 personer som tränade aktivt under delar av dagen. Är Du intresserad av att träna i lokalen på Lidens Hälsocentral så är Du välkommen att kontakta sjukgymnast Annika Persson. Du når henne via hälsocentralens växel 0692- 439 11.

Arne Johansson "Träningsentusiast"

Annika Persson,
sjukgymnast. Foto:
Tore Löfvenius



TILL MINNE AV MATS O. A. MEHLIN

31/5 1952 – 22/9 2012

Samtidigt som de sista lönlöven föll från träden
lämnade din kropp jordens yta för gott
du tog farväl på samma plats där ditt liv för första gången såg solen
där somnade du också in för sista gången
men platsen är din för evigt och du är för evigt platsen

din kropp som var som bergets, tung och full med visdom
du var storsint som skogarnas vida vidder
du var en strid ström såsom älven med sin vidunderliga kraft
ditt hjärta hade inga gränser, såsom horisontens evighet
du var givmild liksom skogen med sitt röda guld

du kunde brusa upp som en hög med höstlöv som flyger i vinden,
men lika kvickt lugna dig igen
ditt lugn var som sjön, din spegelbild stilla i vattnet
dina steg var lika stabila som tallarna och granarna
du var mjuk och gåtfull som myren
dina ögon var varma som lönlövens alla färger

varje gång jag går i din skog, andas luften, plockar bären, ska jag tänka på dig
för nu lever du bland oss, din själ svävar bland trädkropparna
du finns kvar i vattendropparna som regnar på grankojan
du lever kvar i luften som träden andas, i varje andetag
tallarna viskar ditt namn, bäcken och trastarna sjunger din sång

när jag går där då vet jag i mitt hjärta
att samtidigt som höstens vackra färger flagnar bort och går in i vinterns kalhet
så ska din själ få vila i dvala såsom björnarna
för att sedan på vårens första dag
se ljuset igen när det första livet börjar skira
då blir du på nytt en del av allt

du, för evigt skogens konung



Dikt till Mats av Anna Böhlmark vid begravningstjänsten i Lidens kyrka
fredagen den 19 oktober 2012.

**Stort TACK till Lidens Tidning för initiativet och
insamlingen till den fina crosstrainern!
TACK också till alla som skänkt pengar,
företag som privatpersoner!**

Hälsocentralen Liden



Husåsvägen 2, 86041 Liden

Stängt 11/3 - 26/3

Hårvård
Hudvård

SPA-behandlingar

25% på Amatis make up
ej mascara

Ring och boka eller titta in.
Välkommen!

0692 - 104 08, 070 - 262 59 53
klippstugan@wastfelt.net



Norrland & Co

Event & Upplevelser
www.norrlandco.se



Vill du också sjunga i blandad kör?

Nu flyttar jag min körverksamhet till Sättna kyrka.

VOICES
OF
JOY

Onsdagar 18.30-20.30

Pris: 10 ggr 600kr

Vid intresse eller frågor, mejla till: info@jessicafalk.com
www.jessicafalk.com

Vill du ta pianolektioner? Maila till info@jessicafalk.com



Nu öppnar vi en vvs-avdelning!

Vi har anställt Torbjörn Lind som vår vvs-montör.
Vid frågor om vvs-arbeten kontakta

Torbjörn Lind 072-575 25 99

Vi ger dig gärna ett fast pris och information om ev ROT-avdrag på det du önskar. Exempel på sådant arbete är,

- Byte wc
- Byte blandare
- Byte tvättställ
- Byte varmvattenberedare

Industrirör

VVS

Verkstad

Industrirör i Liden AB

Husåsvägen 41, 860 41 Liden • Mobil 070-656 72 16, 070-309 48 55 • Fax 0692-10255 • Org.nr 556655-6444

VI ÄLSKAR LIDEN

Sofia Burgos Audéat med maken Pierre och dottern Elin bor i Lausanne i Schweiz. År efter år kommer de till Liden för några efterlängtnade sommarveckor. Varför Liden? Jo, förutom entusiasmen över den vackra norrländska naturen så är Sofia dessutom född i Liden. Hennes morföräldrar Sonja och Erik Bärngren ägde och drev Lidengården under åren 1964/65- 1976/77. De ägde även den gamla prästgården där morfar Erik hade fåruppfödning. När Sofia var 4 år flyttade hennes familj, mamma Inger, pappa Carlos och bror Jan till kusten. Då blev det påhälsning hos morföräldrarna i Liden under helger och skollov. ”På sommaren var mormor och jag ute i skogen hela dagarna och plockade hinkvis med blåbär och hallon, och på hösten då gick vi på svampjakt” berättar Sofia. Något hon fortfarande älskar att göra. Vid 13 års ålder flyttade Sofia med familj igen, till Stockholm den här gången. Mamma Inger var ursprungligen från Stockholm. Och eftersom det inte fanns någon släkt kvar i Västernorrland så blev det inte att familjen reste tillbaka dit. Sofia åkte vid 18 års ålder till Canada som utbytesstudent under ett års tid. Hon bestämde sig vid hemkomsten till Sverige för att studera franska och arbetade som au pair flicka i den franska delen av Schweiz. Hon yrkesutbildade sig senare i Stockholm/Brighton (England) genom en internationell hotell-/restaurang- management utbildning. Hon fick bl.a. praktikplats i Verbier i de Schweiziska alperna, där hon stannade i 2 år. Återbördad till Stockholm blev det arbete i restaurangbranschen.

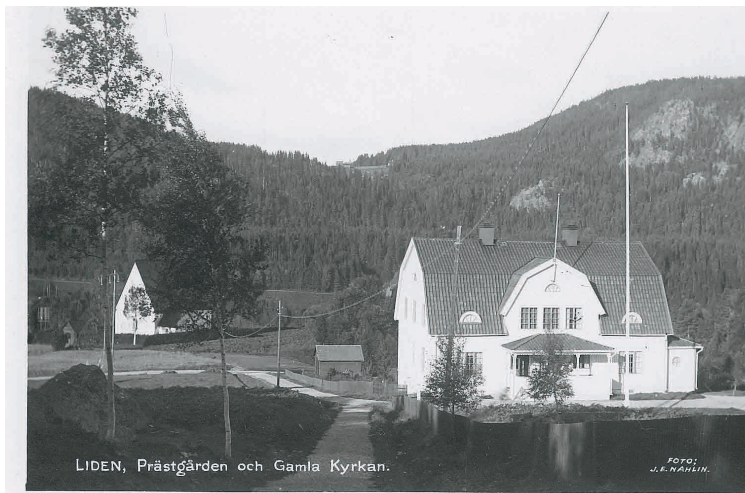


Dottern Elin och mamma Sofia på besök i Liden sommaren 2012.

Sofia var dock besatt av färg och form. Det var vad hon verkligen ville hålla på med! Hon modellerade på sin fritid och gick både skulpturkurs och drejkurs på folkuniversitetet. Hon lärde känna en keramiker och fick arbeta som lärling på heltid i hans verkstad vid Järntorget i Stockholm. ”Det var definitivt en av de absolut intressantaste perioderna i mitt liv” minns Sofia. Här lärde hon sig basen till det som skulle komma att bli hennes nya yrke: keramiker.

Det har nu gått mer än 20 år sedan dess och Sofia är sedan 17 år professionellt yrkesverksam keramiker i Schweiz. Hon behöll dock under flera år en liten fot inom restaurangbranschen och har periodvis lagat mat på olika restauranger i Schweiz. Hon och hennes schweiziske make Pierre, som är professionell jazzmusiker, (piano, simpler) var även en tid bosatta på Manhattan i New York, där hon undervisade keramik i en skola för ”ungdomar på glid”.

När deras dotter Elin föddes kom Sofias egna barndomsminnen allt oftare tillbaka. Hon låg vakna på kvällarna och lät de norrländska skogarna fylla hennes tankar. Det var dags att ta med sig familjen och resa norrut. Om hennes man verkligen ville lära känna henne så måste han känna till denna del av hennes liv. Och dottern Elin måste få uppleva samma fantastiska naturupplevelser som hon själv blivit ”matad” med och lärt sig att älska och respektera sedan barnsben. Och dottern Elin om någon älskar verkligen att vara i Liden! Sagt och gjort! Det blev verkligen ett



Lidens gamla kyrka och dåvarande prästgård, som sedermera blev Lidengårdens Wårdshus. En ny prästgård i närheten ersatte den på bilden. Lidengården brann ned till grunden natten mot onsdagen den 17 november 1982. Idag finns en diflyttad äldre byggnad med namnet WästerGården på samma fastighet. Tack Bengt Hammarberg, Indal för vykortet

lyckat återseende - Sofia och Liden. "Det var verkligen att återförenas med en del av mig själv" avslutar Sofia.
Arne Johansson



Bildcollaget visar exempel på Sofia Burgos Audétats keramikkonst. Föremålen finns tyvärr inte till försäljning i Sverige.

SUNDBERGS STORSTEN I LÅNGLIDEN



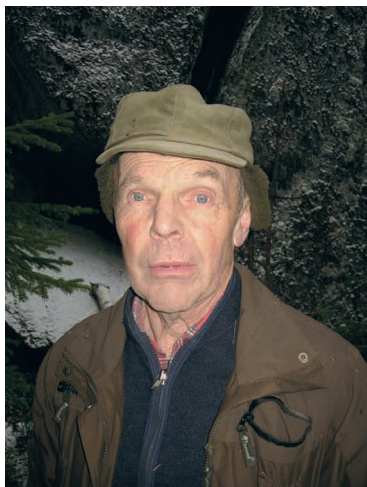
Sundbergs Storsten i Långliden. Det är inte ett berg utan en hiskeligt stor sten. Johnny Johansson på bilden ger en uppfattning om stenens gigantiska mått.

För några år sedan ringde Lilly Lögdahl i Liden till undertecknad och berättade att det fanns en kolossalt stor sten nära den jämtländska gränsen och inte långt från Indalsälvens norra/östra strand. Stenen hade i decennier väckt ortsbefolkningens intresse.

Tipset antecknades och förvarades i en idé-mapp. Åren gick, men en dag hösten 2012 styrdes kosan mot Långliden. Johnny Johansson från Järkvissle ställde upp som vägvisare. Det hade på natten fallit ett tunt snötäcke, vilket fick stenen att framträda på ett tydligare sätt. Mycket ungskog hade nämligen under åren vuxit upp runt omkring.

Plötsligt möttes man i en sluttning av en säkert 10 meter hög grå stenvägg. Långsidans bredd på stenblocket var nog 20 meter och kortsidan förmodligen 10 meter. Vad som doldes under jord gick inte att uppskatta. I vilket fall som helst var det ett gigantiskt friliggande flyttblock. Utan redskap gick det inte att ta sig upp. På grund av den täta skogen var det med kamera svårt att ge en sann bild av stenblocket.

Storstenen i Långliden har många namn. Markägare under tidigare år var Ada och Adolf Sundberg, som i folkmun fick ge namn åt blocket - Sundbergs Storsten. Det finns dock flera namn beroende på vem som innehaft marken där stenen ligger.



Johnny Johansson boende i Järkvissle och uppväxt nära storstenen i Långliden var vägvisare och ciceron.

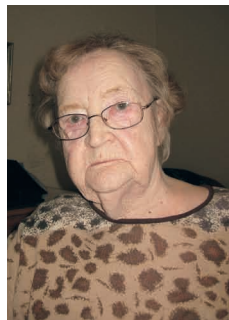
Gör man en översiktlig beräkning av storstens vikt, utan att göra anspråk på vetenskaplighet, kan den nog uppgå till drygt ca 5.000 ton. Det motsvarar ca 3.500 normala personbilar! Ofattbart!

Foto & Text: Arne Johansson

Kortfakta

Flyttblock (erratiska block) är stora stenblock som blivit transporterade av is, inlandsisar eller glaciärer. De flesta flyttblocken i Sverige idag har blivit transporterade under den senaste istiden. När isen smälte undan hamnade flyttblocken på den underliggande markytan. Flyttblocken speglar den regionala bergsgrundsgenologin. Svenska flyttblock består framförallt av magmatiska och metamorfa bergarter som granit och gnejs.

Jättekast i folktron. Förr i tiden trodde man att det var stora jättar som hade slungat iväg stenblocken. De kallades därför jättekast. Jättar kunde bli rasande på kyrkans klockklang och i ren ilska kasta blocken på närmaste sockenkyrka!



*Lilly Lögdahl i Liden som tipsade
Lidens Tidning om storstenen.
Tack!*

Välkommen till



WÄRDSHUSET
LIDEN

Lunch vardagar 11 - 14

Konferens, mat, fest

0692 - 103 40

wardshusetliden@live.se
www.wardshusetliden.se

Ny Pimpeltävling - Kråkstensjön.

**Familjedag - Långfredag
29/3**

Pimpeltävling 11 - 13

Avgift 100:- för vuxen
50:- för barn under 15 år

Servering av kolbullar, varm korv och dricka.
Stort prisbord samt lotterier.

Arrangör: Järkvissle-Västana
Fiskevårdsområde
Info: 070-534 93 83
070-683 45 01

Vägbeskrivning:

Kör över älven i Järkvissle vid kraftverket, tag vänster i Högländ mot Åmyrriiset, kör ca 10 km, tag vänster mot Kråktorpet. Sedan följer du skyltningen.

Företagshuset



Boda Grävtjänst

0692 - 400 84



Jan Backlund

Rör & Svets



070 - 326 07 74

Modins Byggservice

0692 - 104 28
070 - 685 43 97



**Besöksadress:
Lidenvägen 89**

Järkvissle Ekokött

Vi har ett ekologiskt jordbruk som är kravgodkänt.



Vi har dikor och föder upp kalvar
till 1 1/2 - 2 års ålder.

Du kan beställa ungnöt styckat
och klart, hel, halv, kvart, åttondel

Örjan Rudin o Pia Nägele
Järkvissle 213 860 41 Liden
0692 - 210 72 070 - 534 93 83
jarkvissle.ekogardar.se



*LIDENS
BLOMSTERFOND*
0692-100 27
*Din gåva
ger glädje i Liden*
Plusgiro 11 455-3



Lions

Indal-Liden-Holm

"Hjälp oss Hjälpa"

Till försäljning:

60L Björkvedsäckar,

Fågelholkar

070-3221768

0692-10058

ICA LIDEN nära

Öppettider

Mån - Fre	10 - 19
Lör	10 - 16
Sön	12 - 16

0692 - 100 26

POST

Vi är ombud för



**Pelle, Carola,
Gun, Jannice och Annie**



Husåsvägen 14

Medicinsk fotvård
Fotvårdsprodukter
Benvaxning

Jag finns även i Bispgården och Indal



Helena 070 - 610 64 37

Malou's Fing Stuga

Tel. 070 - 264 01 95
www.maloustingstuga.se

finns på

Husåsvägen 14
öppet onsdagar
13 - 18

Övriga tider:
070 - 264 01 95

Fina arrangemang

"Vilda Veras Saloon på Dackebränna"



Jim och Eva Mooney

Eva Mooney var på besök Liden under hösten 2012. Eva är född på Dackebränna där mamma Doris bodde tillfälligt när pappa gjorde lumpen. Anledningen att mamma Doris var just där är att hennes mor är Vera Näslund som var gift med Olle. Varför är då Eva Mooney intressant undrar ni säkert? Jo hon växte upp i Sundsvall men träffade på en semester sin nuvarande man Jim på Sicilien där han jobbade som pilot i den amerikanska flottan. Förmodligen uppstod kärlek för Eva hade knappt kommit hem förrän hon blev bjuden till Sicilien igen. Jim friade vilket ledde till att dom så småningom flyttade till en liten by utanför Seattle där Jim nu var stationerad.

Dackebränna

Innan dom fick gifta sig ingick nämligen ett godkännande och den som stod för det var ingen mindre än mormor Vera. De unga fick alltså bege sig till Dackebränna där Vera dukade fram förätten som bestod av en massa mat vilket gjorde att Jim åt sig mätt eftersom han inte visste att det kommer en varmrätt också. Han kämpade dock på och

Vera blev imponerad över den unga mannens aptit och efter varmrätten kom ju tårtan fram. Nu började Jim se lite proppmätt ut men nog fick han i sig en tårtbit också. Till kaffet serverades det en whiskey och det blev ytterligare en för jämviktens skull. Jim kände sig mer än mätt men nu blev han godkänd av Vera som var anledningen till besöket.

Paret levde i sin lilla by som starkt påminde om Evas gamla hemtrakter i Liden. Två barn föddes som idag är 18 och 21 år gamla. Eftersom man i USA bara har sex veckors mammaledighet fick mormor Vera åka över och sköta marktjänsten eftersom Jim var stationerad på Filippinerna och deltog i Gulfkriget vilket kanske inte var helt optimalt men han återvände hem med livet i behåll. Om man frågar Vera hur hon klarade språket så blir det att man klarar det mesta med kropps och teckenspråk.



Här ser man District Attorney James Backstrom utklädd till Elvis. James brukar klä ut sej och sjunga Elvis till äldre. Det har kortet var taget när dom öppnade ett nytt boende för äldre i Hastings, MN. James Backstrom's familj kommer ifran Matfors. James har varit i Sverige och hälsat på släkten i Sundsvall och Matfors trakten.

Minnesota

Familjen flyttade så småningom till Minnesota där de blev kvar till för några år sedan. I Minnesota jobbade Eva på Sheriffkontoret där sheriffen hade släkt i Norge och distriktsåklagaren i Sverige vilket gjorde hennes tid där lite lättare som den "nya svenskan". Evas jobb gjorde att man så småningom flyttade till Houston i Texas.

Texas

Hon jobbar som affärsanalytiker åt det 14:e största företaget i USA som heter McKesson. Bland annat ser dom till att det finns läkemedel där det behövs som t.ex vid Orkanen Katrinas framfart i södra USA.

Eva har avslutat ett projekt för McKesson som sparade över 90,000 dollar per år och gjorde ägarna väldigt nöjda.. Nästa projekt blir i Arizona för att se om hon kan spara pengar åt ett annat företag men denna gång rör sig om 90 miljoner dollar. Fördelen med det hon gör är att man kan bo var som helst och fortfarande göra sitt job. Eva säger: Det finns inte en chans att jag flyttar till Arizona :- Texas är perfect.

Klimatet i Texas är lite annorlunda men gillar man värme, ormar och spindlar är det helt ok. Nu blev det lite överdrivet känner jag men den fuktiga värmen är ständigt närvarande.

Pending

Att åka fram och tillbaks till Sverige är numera ett mindre problem sedan Jim börjat flyga för Delta Airlines som samarbetar med det Holländska bolaget KLM. De besöker Sverige varje sommar och då blir det oftast ett besök på "Vilda Veras Saloon" på Dackebränna där både det ena och andra serveras. Jim älskar Sverige och framförallt Evas del av familjen med

de starka familjebanden som han själv inte hade upplevt. Barnen är idag så stora att de åker själva fram och åter över Atlanten och vill inte missa några veckor på Dackebränna, där man inte har dator, TV och andra bekvämligheter. Mamma Doris och pappa Stig-Olof har varit över många gånger och besökt ca 35 delstater vilket har inneburit en hel massa mil.



PS!

Vera Näslund, fyllde 85 i December. Då hade hon precis kommit tillbaks till Sundsvall efter att ha stängt "Vilda Veras saloon" efter älgjakten.

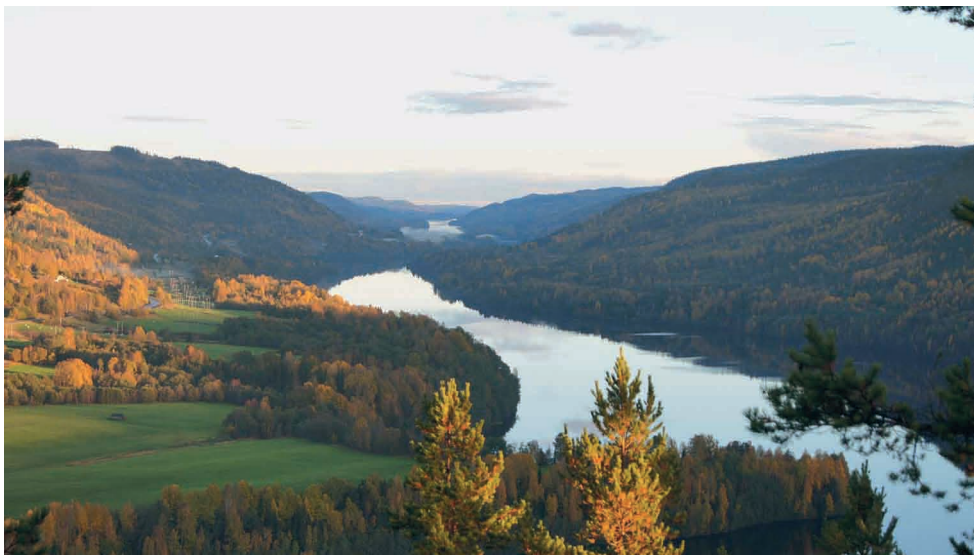
Tore Löfvenius



Släkten på besök i Texas.

Fr.vä Mimi Olsson (brorsdotter), Linda Olsson (svägerska), Peter Olsson (bror), Patrick Mooney (son), Jim Mooney (make), Elisabeth Mooney (dotter) Stig-Olof Olsson (pappa) och Doris Olsson (mamma), samt hunden som heter Toby.

STORÅN ELLER INDALSÄLVEN



Höstbild över Indalsälven. Foto: Tore Löffvenius.

Meningen att skriva om Storån eller Ån, som den också kallades förr var, att kommande generationer skulle ha en aning om hur vi tjugotalister uppfattade Ån. Jag tänkte det skulle bli en kort notis, men fick ändra uppfattning. Storån var inget, som kunde berättas med några få ord. Storån var egentligen Indalsälven. Ett namn som aldrig brukades. Folk visste inte ens vad det var frågan om. Indalsälven var något, som låg långt borta. Lidenborna skulle ha hånskrattat om någon inföding sagt att han skulle gå ner till Indalsälven för att fiska. Storån var den pulsåder, som höll landsbygden igång. Landsvägen hade en underordnad betydelse.

Storån var en kvinna

Storån var en familjemedlem, som det pratades om dagligen. Storån var en kvinna. Vi sa "hu". (Hon) "Hu håll på å lägg nu. Hä ä tidigt.

Hu bruke ju inte lägge förrän kring jul. E måra gåna nog opp (I morgon går hon nog upp). Hu ä hög. Undras hur hä gå med timret på Snarn?" Så gick pratet. Storån var ständigt närvarande. Nyckfull och svår att ha göra med. Storån sjöng en evig sång. Jag brukade på höstkvällarna stå ute och lyssna på "Kläker-



Timmerbröt nedanför Sillreforsen. Mängden virke gjorde att brötbildningen skedde snabbt.



Högvälta.

hacka”, som bara låg 500 meter bort. Trots att vattenflödet var konstant, steg och sjönk bruset, Ibland steg ljudet som i ett crescendo. Det var som om någon öppnade en dammlucka. Det här är ett ljudfenomen, som inte fått något svar. Indalsälvens dalgång är trång och kanske går det att där hitta en förklaring. Det hördes också dunket av timmerstockar och bruset av is som krossades. På hösten när det var dimma förstärktes ljudet och det kändes som man stod vid stranden. Det var en kuslig stämning och jag kan säga att jag då inte ville vara ensam nere vid Storån.

Två vattentoppar

Vattenflödet hade två toppar. En i samband med vårlossningen och en när fjällfloden kom kring Midsommar. Vid fjällfloden kunde det passera 2 000 m³/sek. Alltså två miljoner liter på en sekund. Vattennivån var flera meter över det normala. Vi som bodde i Dacke brukade gå ner och åka på laddörrar på den översvämmade Kjöla. Islossningen var en högdramatisk upplevelse. Älven började gå upp med början nedanför Sillreforsen. När det blev trångt mellan niporna, slog isen stopp och vattnet började stiga. Det kunde röra sig om flera meter. Med ett väldigt dån lossnade ismassorna och fortsatte till nästa stopp. Det här var krafter, som inte gick att styra med människohand. Jonke Åsell, som bodde nere vid Lidensbron, hade hela sitt liv brottats med Storån. Han visste vilka krafter det rörde sig om. När han

hörde att det skulle byggas en damm i Bergeforsen, konstaterade han ”Hä kom aldrig att gå. Vattnet kom att busa över”.

Transport över älven

Barnen på Dackebrännan hade att varje dag ta sig över älven två gånger, när de skulle till skolan i Dacke. Det var alltid någon av föräldrarna, som rodde eller lotsade över. En gång när barnen befann sig på isen, började den gå. En av föräldrarna jagade på med en käpp och barnen nådde land, men en av flickorna tappade i förskräckelsen sin skolväska, som fortsatte resan ner för forsarna.

Min bror Bertil hade trots förbud av pappan lagt virket på Snarn. När han kom ner med ett lass hade älven dämt och virket låg och flöt. Pappan kom ner och Bertil gick med vatten till midjan och försökte bärga virket bland isflaken. ”Nu slutar Du med de där dumheterna och ger Dig iväg hem”. Det var pappans order och Bertil fick böja sig. Vattnet sjönk och vi förlorade inte något virke.

Färjan i Sunnås fraktade kor till ”Sörsidan” av älven. Korna var vana vid den här transporten och protesterade sällan. Observera! Här är det fråga om fjällkor. Det behövdes två vana rod-dare för att ta sig över med den ganska tunga lasten

Ån brukade frysa till i Julhelgen. Man sa att ån ”la”. Den frös inte till som sjöar med ett jämnt fint istäcke. För en oinvgd såg det ut som kaos. Den starka strömmen hade skjutit ihop isen, som var ojämn och svårforcerad. Byalagen fick bygga en väg. Slipa av ojämnheter och förstärka där det var öppet vatten. Nästan alla byar hade mark på båda sidor om älven. Både odlad mark och skogsmark. På sommaren fanns färjor, som tålde både transport av djur och redskap. På vintern hämtade bönderna hö och avvercade på sina skogsfiken.



Notlaget i Sunnås.

“Vältor”

Närkontakten med ån pågick hela året. Vintertid levererades virke, som ofta lades i s.k. hög-vältor. Avverkningssäsongen började vanligen efter Trettondagen och pågick till runt Påsk. Kvar efter Påsk var ev. barkning, tumning och irullning av virket. Det kallades för att välta ut virket. Många avlägg kallades också för ”Välta”. Skogsavverkningen var nödvändig för att skaffa fram de kontanter som behövdes på gårdarna. Sommartid var många sysselsatt med flottningen. ”Rumpan” som kom på hösten, hade nästan alltid professionella flottare. Ofta hade de följt timret från Storsjön och ner till sorteringen vid Deltat (Lövudden). ”Rumpan” var slutrensning av avlägg och kvarglömmt timmer.

Laxfisket

Sommaren var en bråd tid. Att fånga gäddor under lektiden var det inte många, som sysslade med. Men under ”Slättanna” började laxen komma. Det var tufft att jobba på slättern dagtid och dra noten på natten. Notdragarna skulle vänta i två timmar mellan varje dragning. Om det fanns mer än ett varp, så blev vilan nästan obefintlig.

Under några år var priset på lax svindlande, 10 kronor kilot, när dagpenningen låg på kring 8 kronor. Normalvikten låg kring 10 kilo.

Det fanns också de som försörjde sig på dragrodd. En lax kunde betyda två veckors förtjänst för en knegare. Vi amatörer fiskade med flugspö. Det svängde så skönt i spön när harren högg. Notdragningen följde fiskerätten. Men ingen brydde sig om dragroddare eller flugfiskare. På hösten kom siken och notdragningen pågick till långt fram på hösten. Notdragningen på hösten hade sina risker. När det var mörkt och is i båtarna, var det lätt att trilla i och simkonsten var det ett fåtal som behärskade. Dock klarades de här svårigheterna, antagligen beroende på respekten för Ån. Petrus Elfström, han som försökte gå på vattnet, ramlade i Ån en svart höstkväll. Petrus kunde inte simma, men visste ungefär hur det gick till. Han tog några simtag och fick handen på landrepet. Det kanske hjälpte att han hette Petrus.

Vattnet luktade

Det anses att vattnet inte luktar. Men det gjorde Storån eller i varje fall det som stod i förbindelse med Ån. Dalgångarna mellan niporna var oerhört bördiga. Det doftade av älgört, nordisk stormhatt, av sälj m.m. När vi kom fram till älven, doftade det av en blandning av nybarkat virke, tjära och faktiskt av vatten. I



Färjan i Sunnås med korna, som skall flyttas till ”Sörsidan”.

Dacke fanns Kjöla, som hade stora områden, dominerade av den anspråkslösa och fridlysta brunkullan. I mitt tycke vår vackraste orkide' och Jämtlands landskapsblomma. Den doftade choklad och hade en underbar och klar rödbrun färg. Det fanns en spridning utom dämningområdet, men på grund av ändrade bruksförhållande är den numera borta.

Nya tider

Men tiderna förändrades. Det kom beslut om att bygga kraftverk i Bergforsen och i Järkvissle. Dämningen i Bergforsen började sommaren 1955. Jag hade en positiv inställning till förändringen. Det skulle bildas fria och öppna vattenytor. Det skulle bli lättare att få vintervägar över Ån. Det skulle bli möjligt att lägga timret på isen. Indalsälven skulle bli en intressant kanotled och man skulle få båttrafik på älven. Det skulle bli en 6 mil lång sjö från Bergforsen till Järkvissle. Många skulle bli glada att slippa den tunga notdragningen. Varje kväll gick jag ner och såg hur älven steg. Fattade inte att det innebar en katastrof. Det var slut på laxfisket, dragrodden och flugfisket. Men älven var trots Jonke Åsells spådom tämjd.

Jag hade fel. Flottningen skulle i alla fall så småningom bli slut. Den s.k. pålandsvinden skulle nästan omöjliggöra kanoting. Älven skulle bli ointressant på grund av att den älvnära åkerjorden dämades över. De branta niporna skulle sluta i vattnet och göra strandhugg omöjliga. Det värsta var att man förstörde en miljö, som var uråldrig. En unik älvfåra, som inte hade någon motsvarighet i Sverige. Av detta fattade jag ingenting.

Men det fanns de, som visste bättre. En utredning hade visat att dämningen av Indalsälven inte var försvarbar, eftersom skadorna var större än nyttan. Trots detta beslöt de styrande i regering och riksdag att älven fick dämmas. Hur många visste vad man beslutade? Det fanns ingen lokal opinion. Berörda kanske inte ens visste att det gick att överklaga. Ersättningen till mark- och fiskrättsägare var också av den storleksordningen att det i en penningfattig bygd inte fanns anledning att protestera. 1969 avslutades flottningen. Det var slutet på en verksamhet, som pågått i femhundra år.

*Sven Söderqvist
Sunnås*



Höstbild över Lidenbron. Foto: Tore Löfvenius.



Tillverkning - Flis

Skogsmaskin - Skördare, Skotare

Vi Utför - Gallringar, Slutavverkningar

Klippning av energi skog, Röjning

Uttag av specialsortiment

Vi köper – Rotposter

Välkommen att kontakta oss!

Anders 070-657 12 91 Lasse 070-647 15 07



NYplantering

Den 1 januari 2013 pånyttföddes en aktör på skogsmarknaden i Hälsingland och Medelpad. Med ledord som **stora möjligheter i det lilla formatet** lanseras en organisation med samma människor och samma trevliga bemötande som alltid.

NYgammalt helt enkelt...

Läs mer om oss och hur vi kan hjälpa dig med alla dina skogliga åtgärder på www.galloskog.se.



GALLO

GÄLLÖ SKOG
www.galloskog.se

Ballastmaterial

i Liden, Indal, Holm och Bredsjöområdet

NCM i samarbete med SVEVIA,

Vi vänder oss till dig som är
behov utav ballastmaterial till

Upprustning av grusvägar, Garageinfarter
Utfyllnadsmaterial, Med mera



Kontakta NCM angående leverans och pris:

Mats Norberg: 070 - 534 00 04

Andreas Norberg: 073 - 036 74 75



LIDENKONSTNÄR MED VERNISSAGE I UMEÅ

Lidenkonstnären Lars A Gustafsson ställde ut sina alster under hösten 2012 hos galleriet LLOYD'S Konst & Ram i Umeå. Lidens Tidning gjorde ett besök och fotograferade ett urval av målningar och träskulpturer.



*Lars A Gustafsson, konstnär
boende i Liden.*



*Fr. vä.: "Men till nästa år igen", "Midsommar fest" och
"När trollen leker björnen sover".*

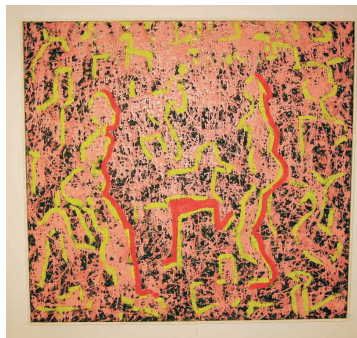
Lars A Gustafsson är född i Solna år 1938. Han är sedan många år bosatt och verksam i Liden. Lars har varit representerad vid ett stort antal Separatutställningar sedan 1968 och vid Samlingsutställningar sedan 1969. Offentliga utsmyckningar i skolor, sjukhus, kyrkor mfl. lokaler bär hans signum. Hans konst har köpts in av Statens konstråd och ett stort antal kommuner och landsting, förelädesvis i Norrland.

Förutom som konstnär har Lars varit lärare i grafik/måleri i Umeå hos ABF Konstskola, Medborgarskolans Konstskola, gymnasiets Bildlinje och i Stockholm på Gerleborgsskolan.

Foto & Text: Arne Johansson



"Konsten att fånga en blå solnedgång"



"Ska vi dansa".



"Järnbåtar".

Stöcks
SKO AFFÄR

Din nätbutik i norr
3 generationer i branschen
sedan starten 1926
Hammarstrand
Jämtland

FRI FRAKT
När Du handlar över 300 kr!



**"Sulan skall vara kraftig och stark
om man lätt skall kunna köra sin spark"
Gör en stöckresa till Hammarstrand**

Våra öppettider
Mån-Fre 0930-1730
Lördag 0930-1400

tel 0696-10069
www.stocks.se



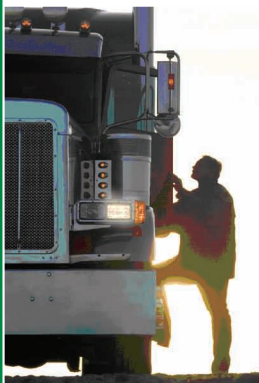
**Centralgatan 16
HAMMARSTRAND**

P.L.B Bygg AB

F.D.Posthuset Liden

2:a ledig
1 maj

060-15 90 40



YTTERBOMS
TRAFIK AB

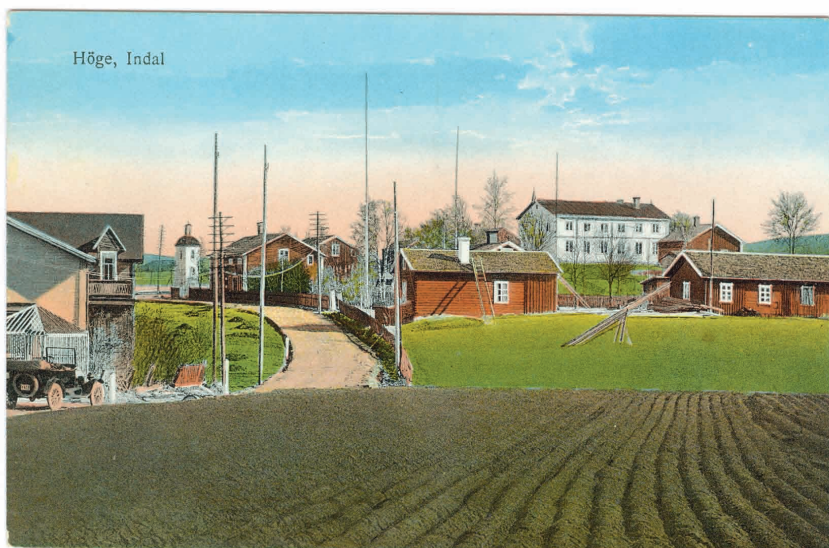
070-666 74 91

060-928 28

- Lastväxlare
- Maskintransporter
- Kranbilar
- Containeruthyrning

UR BENGT HAMMARBERGS VYKORTSSAMLINGAR

Indal för 100 år sedan



Från Indals-sågen.

Axel Eliassons Konstförlag, Stockholm N° 3232.

Övre bilden. Indal från tidigt 1900-tal med Indals kyrka i bakgrunden. Den vita stora byggnaden på höjden är Höge kapell. På baksidan av vykortet står det - Konstförlaget FRAM, Stockholm. Förlag Café Lillbo, Indal. Foto: Axel Ohrlander. Café Lillbo var ett mycket populärt café i Indal för mycket länge sedan. Färgbilden är handkolorerad. Fotoriktning mot söder.

Nedre bilden. Indals såg i början av 1900-talet. Sågplatsen blev överdämd vid mitten av 1950-talet. Det var Axel Eliasson i Stockholm som gav ut vykortet. På baksidan finns texten - BREFKORT. Carte Postale. (Adressen anbringas å denna sida). Import. Färgbilden är handkolorerad. Fotoriktning mot norr.

Text: Arne Johansson



Pär Hansson **BYGG**

Reparera
Bygg Om
Bygg Till

*Jag ordnar avdraget,
du kan få jobbet för halva priset.*



Pär Hansson, Lidenvägen 118 , **070-3439750**,
par@hanssonbygg.se,
www.hanssonbygg.se

Vår industri i Kälarne går för högtryck, vi ökar produktionen!

I Kälarne ökar vi vår produktion.
Det är främst Octostolpar samt
ledningsstolpar som behovet är stort.

- **Vid slutavverkning av tall-
bestånd eller fröträd tar vi ut
stor andel ledningsstolpar**
- **Gallra din skog nu!**
**Vi kvalitetsgallar och förädlar
din massaved till Octostolpar.**

Rundvirke  **Skog**
en del av AB Borgen

Välkommen att kontakta oss!



Peter Zwahlen
Tel 0696-68 11 50
peter.zwahlen@
rundvirkeskog.se



Stefan Maina
Tel 0696-68 11 49
stefan.maina@
rundvirkeskog.se

Även bra priser på övriga sortiment!

STÖRST I SVERIGE PÅ SPECIALSORTIMENT



Vi ger dig råd!

I mer än 70 år har vi på Norrskog gett våra medlemmar skoglig rådgivning som ger tillväxt såväl i skogen som på banken.

Som medlem i Norrskog har du alltid tillgång till kostnadsfri rådgivning och våra kunniga skogsrådgivare erbjuder dig hjälp och stöd med allt som rör ditt skogsbruk.

Planerar du att avverka eller har du behov av gallring eller röjning? Är det dags att plantera eller behöver du en genomgång av din ekonomiska planering? Eller funderar du kanske på de miljökrav som ställs vid avverkning. Vilka behoven än är, finns Norrskog där, för din skull.



Skogsrådgivare Indalens SBO
Johan Dammström
060-16 72 82

www.norrskog.se

 **NORRSKOG**
skogsägarna
För Din skull